

حضرت خدیجه (س) تا پای جان، از رسالت پیامبر(ص) حمایت کرد

حضرت خدیجه علاوه بر آنکه برای رسول خدا (ص) همسر نیکو و طاهره‌ای بود، اولین مدافع اسلام و یار و یاور در دورانی بود که حتی بستگان ایشان یعنی همان قریش، به دشمنی ایشان همت گمارده بودند.

حضرت خدیجه علاوه بر آنکه برای رسول خدا (ص) همسر نیکو و طاهره‌ای بود، اولین مدافع اسلام و یار و یاور در دورانی بود که حتی بستگان ایشان یعنی همان قریش، به دشمنی ایشان همت گمارده بودند.

خبرگزاری مهر-گروه دین و اندیشه: امروز دهم ماه مبارک رمضان، یادآور روزی تلخ در تاریخ اسلام است. روزی که رحلت ام المومنین حضرت خدیجه کبری سلام الله علیها در آن اتفاق افتاد و به همین علت آن سال را عام الحزن نامیدند.

کلمات نمی تواند بازگوی شخصیت بانویی شود که علاوه بر آنکه بزرگ یاور پیامبر خدا (ص) بوده، همسری شایسته برای حضرت و مادری نمونه برای حورا انسیه یعنی فاطمه زهرا (س) است. فقدان و رحلت ایشان در دهمین روز از ماه مبارک رمضان سال دهم بعثت، ضایعه‌ای سنگین را به اسلام و مسلمانان وارد کرد و رسول خدا (صلی الله علیه وآله) یکی از اولین مدافعان خود را از دست دادند.

مقام و ایمان بی نظیر ام المؤمنین خدیجه کبری (س) سبب شد که تا سال‌ها بعد از رحلت ایشان، فضائل و خصایص حضرتش از سوی رسول خدا (صلی الله علیه وآله) برای همگان بیان شود.

حضرت خدیجه (س) در مکه به دنیا آمد. وی از قبیله قریش، از تیره بنی اسد بود. قصی بن کلاب جد مشترک او و رسول اکرم (ص) است. در میان خویشان و نزدیکان حضرت خدیجه (س)، شخصیت‌های برجسته‌ای بودند، از جمله ورقه بن نوفل، پسرعموی حضرت خدیجه (س)، که از دانایان عرب بود و به بعثت پیامبر (ص) بشارت داد.

او وقتی ماجرای نزول اولین وحی را از زبان پیامبر (ص) و خدیجه (س) شنید، نبوت حضرت محمد (ص) را تصدیق کرد [۱]. حکیم بن حزام، برادرزاده خدیجه (س)، نیز از شخصیت‌های بزرگ قریش و یکی از اعضای برجسته دارالندوه بود [۲].

دارالندوه خانه‌ای در کنار کعبه بود که قصی بن کلاب (جد چهارم پیامبر) آن را برای مشورت و حل و فصل مسائل قریش و مردم مکه تأسیس کرده بود. هرچند بنی اسد به اندازه بنی هاشم متنفع نبودند، در بسیاری از کارهای مهم در کنار بنی هاشم بودند، چنان که در پیمانی که برای جلوگیری از ظلم، و دفاع از ستم‌دیدگان بسته شد و در تجدید بنای کعبه در ۲۵ عام الفیل شرکت داشتند.

بعد از قرن‌ها که از رحلت این بانوی فداکار می‌گذرد، شنیدن فضائل ایشان به هر مسلمانی درس فداکاری و پایبندی به ایمان را می‌آموزد. برترین فضائل حضرت خدیجه (س) این چهار فضیلت است: محدثین و مورخین شیعه و اهل سنت بر این باورند که اولین بانوی مسلمان، حضرت خدیجه (س) بود. این فضیلت یکی از فضائل بی‌نظیری است که خدای رحمان به این بانوی گرانقدر عنایت کرده است. ابن اثیر از علمای اهل سنت در کتاب خود در این باره می‌نویسد: «علمای اسلام به اتفاق بر این باور هستند که اولین [بانوی] مسلمان، حضرت خدیجه (سلام الله علیها) بوده است.» [۳] این فضیلت به معنای آن است که حضرت خدیجه در حالی که رسول خدا (صلی الله علیه وآله) ایمان آورده و اسلام را انتخاب کرده که دیگران در کفر و جهالت به سر می‌بردند.

احمد بن حنبل یکی از ائمه چهارگانه اهل سنت در کتاب خود روایتی را بیان کرده که بازگو کننده مقام این بانوی گرانقدر است. او در مسند خود از ابن عباس نقل می‌کند: «روزی رسول گرانقدر اسلام (صلی الله علیه وآله) با اصحاب خود نشستند و در این هنگام حضرت با دست مبارکش چهار خط روی زمین کشیدند و فرمودند: آیا می‌دانید این چهار خطی که کشیدم چیست؟ اصحاب خدمت حضرت عرض کردند: خدا و پیامبرش بهتر می‌دانند. رسول الله (ص) فرمودند: چهار نفر با فضیلت‌ترین زنان بهشت هستند. اولین آنان خدیجه بنت خویلد و دومین نفرشان دخترم فاطمه زهرا (س) و سومین آنها آسیه همسر فرعون و چهارمین شان مریم مادر عیسی مسیح است.» [۴]

با جستجو در منابع معتبر اهل سنت مشخص می‌شود، بارها رسول الله (صلی الله علیه وآله) به پشتیبانی و یاری خود توسط ام المؤمنین خدیجه کبری (سلام الله علیها) اشاره کرده‌اند و از این بانوی آسمانی به نیکی یاد می‌کنند، تا جایی که اگر کسی از خدیجه غراء (سلام الله علیها) بدگویی می‌کرد، پیامبر رحمت (صلی الله علیه وآله) به خشم می‌آمدند و چهره ایشان

برافروخته می شد.

احمد بن حنبل در کتابش به نقل از یکی از همسران پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وآله) می نویسد: «رسول خدا (صلی الله علیه وآله) هرگاه به یاد خدیجه می افتادند، از ایشان به نیکی یاد می کردند. روزی حسادت بر من [یکی از همسران حضرت] چیره شد و گفتم: چه زیاد از آن پیر زن بی دندان یاد می کنید؟! همانا خداوند بهتر از او نصیب شما فرموده است. در این هنگام رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمودند: خدای رحمان بهتر از خدیجه به من همسری نداده است. زیرا او روزی به من ایمان آورد که تمام مردم به من کفر می ورزیدند و روزی مرا تصدیق کرد که مردم مرا تکذیب می کردند و هنگامی که مردم مرا محروم داشتند، او با اموال خود مرا یاری کرد. خدای عالم تنها از خدیجه کبری به من فرزند داده است و حال آنکه از سایر همسرانم به من فرزندی عنایت نفرمود.» [۵]

قطعاً اولین بانوی مسلمان به خاطر حمایت ها و جان نثاری و صبر بر مصائبی که در راه یاری رساندن به حضرت محمد مصطفی (ص) متحمل شده، از جانب خدای رحمان، شایسته مقام رفیع و برتری بر دیگر زنان و بانوان عالم هستی شده است. اما عشق آسمانی و محبت قلبی رسول خدا (ص) به حضرت خدیجه کبری (س) بارها بر زبان حضرت جاری شده است و محدثین اهل سنت همانند علمای شیعه، به ثبت و ضبط آن احادیث والا پرداخته اند.

به عنوان نمونه حاکم نیشابوری، محدث مشهور اهل سنت در کتاب خود، تعبیری عجیب و بسیار زیبا از رسول خدا (ص) در وصف ام المؤمنین خدیجه کبری (س) را بیان کرده است. او می نویسد که حضرت فرمودند: «سپاس مخصوص خدایی است که اطعام کرد و لباس پوشاند و خدیجه را همسر من قرار داد و من عاشق او بودم.» [۶] در این روایت، پیامبر (ص) از عشق و دلدادگی خود نسبت به ام المؤمنین حضرت خدیجه (س) سخن به میان آورده و به پاس وجود ایشان، حمد و سپاس پروردگار عالم را به جای می آورند.

همچنین مسلم نیشابوری در صحیح خود که نزد اهل سنت جایگاه با عظمتی دارد، بعد از ذکر روایتی در مورد اکرام بستگان حضرت خدیجه (س) توسط رسول خدا (صلی الله علیه وآله)، در انتها به نقل از حضرت می نویسد که پیامبر اعظم (ص) فرمودند: «خدای رحمان، محبت و عشق خدیجه را روزی من کرده است.» [۷]

حضرت خدیجه علاوه بر آنکه برای رسول خدا (ص) همسر نیکو و طاهره ای بود، اولین مدافع اسلام و یار و یاور در دورانی بود که حتی بستگان ایشان یعنی همان قریش، حضرت را طرد کرده بودند و به دشمنی ایشان همت گمارده بودند. رحلت این بانوی گرامی باعث شد پیامبر خدا (ص) یکی از مهم ترین پشتیبان های خود را از دست بدهند.

پی نوشت

[۱]. بخاری، ۱ / ۳؛ ابن کثیر، السیره النبویه، ۱ / ۳۸۶

[۲]. ابن حزم اندلسی، ۱۲۱؛ ابن عساکر، ۱۵ / ۱۱۵

[۳] عز الدین ابن الأثیر، الكامل فی التاریخ، ج ۱، ص ۶۵۵، دار الکتب العربی، بیروت & لبنان، چاپ اول، ۱۴۱۷ هـ. «اِخْتَلَفَ الْعُلَمَاءُ; حَلَّقَ اللَّهُ إِسْلَامًا.»

[۴]. احمد بن حنبل، مسند أحمد، ج ۴، ص ۴۰۹، ج ۲۶۶۸، مؤسسة الرسالة، چاپ اول، ۱۴۲۱ هـ. «عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: حَطَّ رَسُولُ اللَّهِ; وَمَرَّيْمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ.»

[۵]. احمد بن حنبل، مسند أحمد، ج ۴۱، ص ۳۵۶، ج ۲۴۸۶۴، مؤسسة الرسالة، چاپ اول، ۱۴۲۱ هـ. «عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ; حَرَمَنِي أَوْلَادَ النِّسَاءِ.»

[۶]. حاکم نیشابوری، المستدرک علی الصحیحین، ج ۳، ص ۲۰۱، ج ۴۸۴۰، دار الکتب العلمیة & بیروت، چاپ اول، ۱۴۱۱ هـ. «عَنْ الزُّهْرِيِّ، قَالَ:; وَكَتَبْتُ لَهَا عَاشِقًا.»

[۷]. مسلم نیشابوری، صحیح مسلم، ج ۴، ص ۱۸۸۸، رقم ۲۴۲۵، دار إحياء التراث العربی_ بیروت. «عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ:; إِيَّيْ قَدْ رَزَقْتُ حُبَّهَا.»